

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І
АДМІНІСТРУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Руслан ПАПІРНИК

2020 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ**

спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма	«Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
освітній ступінь	бакалавр
форма навчання	денна
розробники	Катерина ГОНЧАРОВА Світлана МАЩЕНКО Юлія ОРЛОВСЬКА

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Управління економічним розвитком регіонів» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», в межах якої досліджуються системи спеціальних знань, які спрямовані на формування у здобувачів освіти навичок спрямованих на підвищення ефективності управління економічним розвитком регіону та формування моделі оцінки тенденцій та рівня економічного розвитку регіонів й розробка рекомендацій, щодо вдосконалення організаційного механізму формування стратегії економічного розвитку регіонів.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			VIII	
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	105	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	16		16	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч:	75		75	
підготовка до аудиторних занять	15		15	
підготовка до контрольних заходів	15		15	
опрацювання розділів програми, які	-		-	

не викладаються на лекціях				
виконання курсової роботи	15		15	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у здобувачів освіти сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо розробки рекомендацій щодо подальшого вдосконалення комплексного планування соціально-економічного розвитку територій України, представленого програмами соціально-економічного розвитку регіонів.

Завдання дисципліни: визначення ролі регіону як об'єкту економічного планування, опрацювання іноземного досвіду у сфері регіонального планування, оцінка тенденцій та рівня соціально-економічного розвитку регіону, розробка методик вдосконалення інформаційного забезпечення планування соціально-економічного розвитку регіону; розробка рекомендацій, щодо вдосконалення організаційного механізму формування стратегії соціально-економічного розвитку регіону.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», «Методологія регіонального менеджменту», «Економічний аналіз регіональної політики»

Постреквізити дисципліни: освітня компонента є заключною і її вивчення може сприяти написанню кваліфікаційної роботи.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК-22. Здатність застосовувати сучасну методологію аналізу регіональної політики у практичній діяльності

Заплановані результати навчання.

РН-23. Обґрунтовувати та впроваджувати пропозиції, рекомендації, проекти в сфері публічного адміністрування щодо визначення цілей, завдань та етапів управлінських рішень; демонструвати володіння стандартними методиками аналізу і розрахунків показників розвитку об'єкту управління; розробляти прогностичні та програмні документи економічного і соціального розвитку об'єктів публічного управління та адміністрування

РН-39. Знати та пояснювати теоретичні та прикладні аспекти аналізу регіональної економічної політики для прийняття відповідних управлінських рішень

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація,
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, колективні, групові, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Управління економічним розвитком регіонів					

Тема 1. Регіон як об'єкт управління економічним розвитком. Тема 2. Державне управління територіальним розвитком	6	2	-	-	4
Тема 3 Складові економічних процесів розвитку регіону	6	2	-	-	4
Тема 4 Особливості моніторингу економічного розвитку регіонів	6	2	2	-	2
Тема 5 Аналіз стану та проблеми управління економічним розвитком регіонів	8	2	2	-	4
Усього годин за змістовим модулем 1	26	8	4	-	14
Змістовий модуль 2. Оцінка та контроль ефективності управління економічним розвитком регіонів					
Тема 6. Складові системи економічних показників як ефективний засіб розвитку регіону Тема 7. Методи оцінки ефективності управління економічним розвитком територій	10	2	4	-	4
Тема 8. Електронне врядування як складова системи моніторингу економічного розвитку регіону	8	2	2	-	4
Тема 9. Управління результативністю інформаційних технологій	8	2	2	-	4
Тема 10. Механізм прийняття рішень та контроль в системі управління	8	2	2	-	4
Усього годин за змістовим модулем 2	34	8	10	-	16
Змістовий модуль 3. Виконання курсової роботи					
Вибір теми	1	-	-	-	1
Оформлення змісту роботи та формування плану роботи за розділами	2	-	-	-	2
Опрацювання теоретичного розділу	4	-	-	-	4
Опрацювання аналітичного розділу	4	-	-	-	4
Написання висновків за результатами курсової роботи	2	-	-	-	2
Оформлення курсової роботи	2	-	-	-	2
Усього годин за змістовим модулем 3	15	-	-	-	15
Підготовка до екзамену	30	-	-	-	30
Усього годин	105	16	14	-	75

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Регіон як об'єкт управління економічним розвитком. Тема 2. Державне управління територіальним розвитком	2
2	Тема 3 Складові економічних процесів розвитку регіону	2
3	Тема 4 Особливості моніторингу економічного розвитку регіонів	2
4	Тема 5 Аналіз стану та проблеми управління економічним розвитком регіонів	2

5	Тема 6. Складові системи економічних показників як ефективний засіб розвитку регіону Тема 7. Методи оцінки ефективності управління економічним розвитком територій	2
6	Тема 8. Електронне врядування як складова системи моніторингу економічного розвитку регіону	2
7	Тема 9. Управління результативністю інформаційних технологій	2
8	Тема 10. Механізм прийняття рішень та контроль в системі управління	2
Усього годин		16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 4 Особливості моніторингу економічного розвитку регіонів	2
2	Тема 5 Аналіз стану та проблеми управління економічним розвитком регіонів	2
3,4	Тема 6. Складові системи економічних показників як ефективний засіб розвитку регіону Тема 7. Методи оцінки ефективності управління економічним розвитком територій	4
5	Тема 8. Електронне врядування як складова системи моніторингу економічного розвитку регіону	2
6	Тема 9. Управління результативністю інформаційних технологій	2
7	Тема 10. Механізм прийняття рішень та контроль в системі управління	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	15
2	Підготовка до контрольних заходів	15
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	-
4	Виконання курсової роботи	15
	-збір інформації за темою курсової роботи	2
	-опрацювання джерел інформації	2
	-розробка плану курсової роботи	1
	-виконання теоретичного розділу	4
	-виконання аналітичних розрахунків за вихідними даними, формування висновків щодо отриманих результатів	2
	-розробка методологічних та практичних рекомендацій щодо отриманих результатів	2
	-подання та захист курсової роботи	2

5	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		75

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Управління економічним розвитком регіонів Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка за змістовий модуль 1 складається із:

- присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 4 бали;

- присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 2 бали;

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою (максимальна кількість балів – 14 балів). Доповідь оцінюється за такою градацією балів:

- повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі додаткові запитання – 14 балів;

- повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 5-13 балів;

- не частково розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість додаткових питань – 1-4 бали;

- не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

- контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 80 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань.

Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне тестове питання або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 80 балів).

Змістовий модуль 2. Оцінка та контроль ефективності управління економічним розвитком регіонів Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка за змістовий модуль 2 складається із:

- присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 4 бали;

- присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 5 балів;

- підготовки та захисту доповіді за обраною темою (максимальна кількість балів – 11 балів). Доповідь оцінюється за такою градацією балів:

- повністю розкрито зміст теми, правильні відповіді на всі додаткові запитання – 11 балів;

- повністю розкрито зміст теми доповіді, загалом правильні відповіді на питання, але з помилками, які стосуються базових знань з положень розкритої теми – 4-10 балів;

- частково розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на більшість додаткових питань – 1-3 бали;

- не розкрито зміст теми доповіді, неправильні відповіді на питання – 0 балів.

- контрольної роботи (максимальна кількість балів – 80 б).

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань.

Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з тестових питань або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за правильні відповіді на всі тестові питання – 80 балів).

Змістовий модуль 3. Виконання курсової роботи

Максимальна кількість балів за виконання курсової роботи складає 100 балів. Курсова робота складається з пояснювальної записки (максимальна кількість балів 59) та захисту (41 бал).

Оцінка виконання курсової роботи визначається за наступними параметрами:

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за захист курсової роботи, – 41:

- своєчасне подання курсової роботи на кафедру — 21 бал, несвоєчасне — 0 балів
- за повноту та вичерпність відповідей на питання членів комісії – 20 балів, з них:
 - 20 балів за правильні, розгорнуті та глибокі відповіді на питання за темою курсової роботи, демонстрування глибокого розуміння досліджуваної проблеми; обґрунтування власної позиції та аргументів щодо проблематики курсової роботи;
 - від 19 до 10 балів за правильні, розгорнуті відповіді на питання за темою курсової роботи; недостатнє обґрунтування власної позиції та аргументів щодо проблематики курсової роботи;
 - від 9 до 5 за правильні, але стислі відповіді на питання за темою курсової роботи; недостатнє обґрунтування власної позиції та аргументів щодо проблематики курсової роботи;
 - від 1 до 4 балів за поверхневі відповіді на питання за темою курсової роботи; неспроможність обґрунтування власної позиції та аргументів щодо проблематики курсової роботи.

Критерії оцінювання курсової роботи (письмова робота) «Управління економічним розвитком регіонів»

Параметри оцінки	Діапазон оцінки в балах
1.Письмова робота	0-50 балів
1.1 Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	0-5 балів
1.2 Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0-5 балів
1.3 Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи, коректність використання понятійного апарату, посилення, цитування)	0-10 балів
1.4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних методів) та новітніх інформаційних джерел	0-15 балів
1.5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість рекомендаційної (рекомендаційної) частини, практична значущість висновків відповідно до досліджуваної теми	0-15 балів
2. Ілюстративна частина	0-9 балів
2.1. Ілюстративність курсової роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел)	0-5 балів
2.2. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	0-4 балів
Загальна кількість балів за виконання курсової роботи	0-59 балів

Екзамен. Навчальним планом з дисципліни «Управління економічним розвитком регіонів» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни «Управління економічним розвитком регіонів» визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати викладачеві пропущені заняття згідно з графіком консультацій. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Відповідно за кожне відпрацьоване лекційне заняття студент отримує 1 бал. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи за темою, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять. Робота оцінюється в межах кількості балів за пропущені практичні заняття.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Методичні основи управління соціально-економічним розвитком регіону [Текст] : монографія / В. М. Ращупкіна, Л. В. Козлова. - Одеса : Фенікс, 2015. - 270 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 207-228.
2. Науково-методичні підходи щодо підвищення ефективності управління соціально-економічним розвитком регіону [Текст] : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Козлова Людмила Вікторівна ; Донбас. нац. акад. буд-ва і архіт. - Донецьк, 2013. - 265
3. Євтушенко В. А., Євтушенко Г. В. Державне та регіональне управління: навч. посібник. Х.: ХНУ, 2012. 215 с.
4. Основи регіонального управління в Україні : підруч. // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін. ; за заг. ред. В. М. Вакуленко. М. К. Орлатий. К. : НАДУ, 2012. 576 с
5. Про стратегію сталого розвитку «Україна - 2030»: Указ Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
6. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.
7. Бакуменко В.Д., Руденко О.М. Підходи та моделі креативного державного управління: Монографія К.: АМУ, 2014. 228 с.
8. Васильєва О. І. Регіональне управління в умовах реформування владних відносин : монографія Донецьк : Юго-Восток, 2009. 436 с.
9. Іванова Т.В. Державне управління сталим екологічним розвитком України та її регіонів в системі раціонального природокористування: теорія, методологія, перспективні напрями: Монографія К.: ВПЦ АМУ, 2011. 405 с.

Допоміжна

1. Єлісєєва О. К. Удосконалення механізму інноваційного розвитку суб'єктів національної економіки України : монографія К. : ЦУЛ, 2013. 250 с
2. Кизим М. О., Іванов Ю.Б., Зінченко В.А. Державне регулювання економіки: проблеми та перспективи К. : Ліра-К, 2014. 288 с
3. Пріоритетні напрями регіональної політики в економічній сфері (розвиток галузей та регіонального виробництва, бюджетне регулювання та фінансування): Колективна монографія / Під заг. ред. Т. О. Журавльової (Журавльова Т. О. , Жукова Л. М., Фиц Д, Кремень В. та ін). Т. 1. Павлоград: АРТ СИНТЕЗ-Т, 2014. 363 с.
4. Геєць В.М. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів : монографія / В.М. Геєць. – К. : Київ. Нац. Торг.-екон. ун., 2008. – 389 с
5. Кондратенко Н. Соціально-економічні та правові аспекти міжрегіонального співробітництва / Н. Кондратенко, В. Ковтун // Збірник наукових праць ЧДТУ – 2014. – Вип. 38. – Ч.1. – С. 133-137

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт ЕС: Regional policy. www.europa.eu
2. Офіційний сайт Верховної Ради України www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт інституту економічних досліджень www.ier.com.ua
4. Офіційний сайт інституту економіки та прогнозування www.ief.org.ua
5. Mesopartner: Інструменти економічного розвитку www.mesopartner.com
6. Агенція розвитку EDA: Інструменти планування та концепції www.edabl.org

Розробники _____ (Юлія ОРЛОВСЬКА)
(підпис)
_____ (Світлана МАЩЕНКО)
(підпис)
_____ (Катерина ГОНЧАРОВА)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Олена КАХОВИЧ)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування

Протокол від 31.08.2020 року № 1